

споредъ както се говорило, азъ бѣхъ обвиненъ въ споразумѣние съ карловцитѣ, за да се вика по-скоро неприятеля на държавата. Отъ никакво такова споразумѣние нѣмаше нужда неприятелътъ, и самиятъ слухъ за това обвинение не почиваше на никакво основание. Но и една сламка показва, на кждѣ вѣе вѣтрътъ, и тоя слухъ сочеше, че усилия се полагаха, да се вредя и азъ въ редоветъ на карловцитѣ, да сподѣля и азъ тѣхната сждба.

А тая сждба слѣдваше да бжде вжжето. На 17 августъ се обѣсиха още 10 душъ карловци, а на 30 августъ азъ съ ужасъ видѣхъ други 32 душъ отъ най-челнитѣ граждани на Карлово, повечето млади тоя пжтъ, да се изваждатъ отъ затвора и да се испращатъ за обѣсване, 16-имата въ Пловдивъ, а 16-имата вънъ отъ града.¹ Цѣлѣта бѣше да се вдѣхне тероръ и въ други мѣстности. И еднитѣ и другитѣ тръгнаха за своето печално назначение, като стари римски герои. Никакво оплакване не излѣзе изъ тѣхнитѣ уста, никаква сълза изъ тѣхнитѣ очи.

Въобще, додѣто бѣхъ въ затвора, азъ се чудѣхъ на непоколебимото мжжество на нашитѣ сънародници. Многобройни бѣха ония, които видѣхъ да излизатъ отъ тъмницата и да тръгнатъ за бѣсилката, за заточение, или за истезание въ самия воененъ сждъ. Но никого не видѣхъ да плаче. Не народното тщеславие, а справедливостѣта изиска да кажа това. Една вечеръ само, помня, единъ новодокаранъ селянинъ заплака прѣдъ прозорцитѣ ни. Но той ми се видѣ пианъ. Въ всѣкой случай той бѣ единствениятъ, който показва подобна слабостъ.

Единственъ бѣше тѣй сжщо и викътъ, който, една нощъ, ме събуди отъ сънь. Бѣше още въ първата недѣля на моето затваряне. Азъ едва що бѣхъ заспалъ. Нѣщо се извика, и азъ се стреснахъ. Събудихъ се и се слушахъ.

— Мамо, майчице! изписка единъ проникателенъ гласъ, който идѣше отъ долу, изъ помѣщението на градоначалника, или изъ самия затворъ.

¹ Поменатиятъ по-горѣ английски вице-консулъ, Г. Калвертъ, дава въ своя рапортъ имената на обѣсенитѣ въ Пловдивъ, но не и на ония, които се обѣсиха вънъ отъ Пловдивъ. При това ще забѣлжа, че и датитъ на мжченическата смъртъ на тия страдалци, означени отъ Г. Калверта, не сж всѣкога точни.